

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitásterben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 ko-
nyvedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden sor után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, svagy
szabattal, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Döntő fordulat előtt.

Sátoraljaújhely, február 14.

A kormány ezidőszereint a parlamenti helyzet lehetőségeit, a béke vagy a harc eshetőségeit fontolgatja. Hogy a békére irányuló további akció, vagy a harc megkezdése mellett foglal-e állást, azt ma még nem lehet tudni. De ha csakugyan arra kerülne a sor, hogy a békés eszközök eredményre nem vezetnének és a parlament munkaképessége érdekében a harcra és az erők mérkőzésére kerül a sor: az ellenzék sohase vádolhatja a miniszterelnököt azzal, hogy egyetlen alkalmat elmulasztott volna, amely a harc nélkül való kibontakozás megszerzésére alkalmasnak látszott. Kétségtelen az is, hogy azok a kérdések, amelyekben a Kossuth-párt a nemzeti álláspont érdekében bizonyos megerősítéseket kívánt, az osztrák kormány részéről ellenállásra találtak, különben nem lenne szükség arra, hogy az ellenzék vezéreivel újabb purparlék következzenek be.

Aki ismeri a nehézségeket, amelyek minden oly kérdés körül föl szoktak torlódni, amelyekbe „államszövetségesünknek”, Ausztriának beleszólása lehet, amihez az ő hozzájárulását szükségesnek tartják, az nem is fogja csodálni, hogy a miniszterelnök bécsi audenciái és tárgyalásai csak a bizonytalanság prolongációját hozták meg. A válság alig valamivel van előbbre, mint a múlt héten s egyáltalán nem valószínű, hogy egy-két nap alatt a fordulóponthoz ér.

Ha ezeket a nehézségeket ismerik és becsülni tudják az ellenzék vezérei: akkor a maguk békétörekvésének nem azzal adják jelét, hogy újabb és újabb kérdésekkel, problémákkal és elvi álláspontokkal komplikálják a helyzetet, hanem azzal, hogy aminek teljes érvényesítése ma nem sikerül, — amit ugyanis tegnapi meg tegnapelőttről hagytak a jelennek — azt elteszik holnapra. Egészen nem tartjuk semmiségnek a törekvést, amely a közös hadseregben és intézményeiben a magyar államszuverenitást ki akarja fejeztetni, de a tapasztalat azt bizonyította,

hogy ebben a törekvésben csak lépésről-lépésre lehet értékes eredményeket szerezni. Az összes jogos igényekhez való ragaszkodás, bármennyire imponáló, vég-eredményében mindig a megoldhatatlan válsághoz és a politikai helyzet zsákutcáihoz vezetett.

Ezt el kell kerülni, aminthogy nincs értelme a „provizórium”-nak, amelyet a Justh-párt részén emlegetnek. Annak a felismerése, hogy a „véderő fejlesztését tovább elhanyagolni nem lehet” — csak azzal a konzekvenciával járhat, hogy a véderőjavaslatokat, a miniszterelnök által beterjesztett reformot meg kell szavazni. A véderő körül hosszú hónapok óta folyó küzdelemnek nagy erkölcsi sikere, hogy az ellenzéknek ez a legszélse árnya is beismeri, hogy a véderőjavaslatok benyújtására a legkomolyabb, el nem odázható szükség adott okot. Ez igazolta a miniszterelnököt, aki egyéb, szintén fontos ügyeknek és javaslatoknak elébe helyezte a véderőjavaslatokat; de amikor az ellenzék a „véderő fejlesztésének szükséges voltát” helybenhagyja, akkor nemcsak a véderőreform megakasztásáért és annak következményeiért veszi magára a felelősséget, de azért is, ami a véderőreform után, sorrendben talán az elsőnek következnek, de amit épp azért, mert az ellenzék a véderő megobstruálására készül, még messzebb időre kell kitolni. Ezekben pedig a többek között az általános választójog is foglaltatik.

A miniszterelnök újra, szinte megviselhetetlen energiával és bizalommal vezeti az ellenzék vezéreivel az értekezéseket. Az ő ki nem apadott reményei, a bécsi tárgyalások kissé lehangoló külsőségei után is, biztatnak s talán meg is erősítik a kilátásokat, amelyek a békekísérletek sikere felé mutatnak.

— febr. 14.

Buza Barna fantáziája. Buza Barna a Felsőmagyarországi Hírlap hasábjain ismét kesreg; hogy az elvesztett mandátumot nem tudja felejtetni, ezt érteni lehet, de hogy valaki küzdelemben szenvedett vereséget a személyes gyűlölködés terére vigye át, lovagiasságról nem is beszélve — csunya, izléstelen dolog.

Nem tételezhető fel tárgyilagosan ítélő olvasórol, hogy az ilyen személyeskedő eljárást komolyszámba vegye s azon meg ne botránkozzék. — A gyűlölködés belevilágít Buza Barna lelkületének mélységes sötétségébe, ugyanazért a közleménnyel részünkről csak annyiban foglalkozunk, hogy kijelentjük, miszerint a főispán ellen intézett legújabb keletű kirohanása minden tárgyi alapot nélkülöz. Mi kérdést intéztünk a kir. pénzügyigazgató urnál, kinél azon aktaszerű felvilágosítást nyertük, hogy a Buza Barna által felhozott esetben a főispán kérése jogosult és teljesen törvényes és szabályszerű mederben lett hivatalosan elintézve, mint megannyi száz esetben, melyekben az italmérségi jog gyakorlása a volt regale tulajdonosok régi koresma épületéhez van kötve; amiről egyébként a pénzügyigazgatóságnál bárki is meggyőződést szerezhet. — Buza Barna hosszú lére ereszett körülírása pedig nem egyéb, mint egy beteges képzelődés által — az ő kedvenc szavaival élve — „gonoszul szőtt mese.” Különben — „a karaván halad”!

A vármegye januárja.

A közigazgatási bizottság ülése. — A bizottság részvéte az alispán iránt. — Még egyszer és utóljára: Györffy segédtanfelügyelő. — Az alispán jelentése a homonnai sikasztásról. — Havi jelentések.

A vármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt népes és látogatott ülést tartott, amelyen a választott tagok közül is sokan jelentek meg. A gyűlés tárgysorozata a szokásos jelentéseken kívül nem nélkülözött egy pár érdekesebb tárgyat sem, melyek közül említést érdemel Molnár Béla felszólalása ama hírlapi polemia tárgyában, melyet a homonnai tanfelügyelői kirendeltség vezetője folytat, továbbá az alispán részletes jelentése a homonnai főszolgabíróságnál kiderült visszaélésekről.

Az ülésen Meczner Gyula főispán elnöklése alatt jelen voltak Dókus Gyula alispán, továbbá gróf Széchenyi Ernő, dr. Molnár Béla, Matolai Etele, Fejes István, Nagy Barna, Nemthy József és Lehoczky Endre választott tagok, végül, mint szakreferensek dr. Szirmay István t. főügyész, Somogyi Bertalan és dr. Tátray Dezső alügyészek, Pintér István árvaszéki elnök, dr. Löcherer Lőrinc vm. főorvos, Beregszászy István kir. tanfelügyelő, Eisenmann Oszkár kir. pénzügyigazgató, Eisert István kir. főügyész-helyettes, Fikár törvényhatósági állatorvos és Mártha Miklós államépítészeti főnök.

Dókus Gyuláné emléke.

A napirend előtt Meczner Gyula főispán kegyeletes szavakban emlékezett meg arról a súlyos csapásról, mely Dókus Gyula alispánt boldog emlékeztető nevének elvesztésével érte s indítványozta, hogy a bizottság jegyzőkönyvileg adjon kifejezést az alispán iránt érzett mély részvétének, — ami meg is történt.

Majd áttértek az alispáni jelentésre, melynek a közönséget érdeklő részeit itt adjuk:

Alispáni jelentés.

A főispán ur dr. Pauliczky István köz. gyakornokot vármegyei tb. aljegyzővé, Székely László köz. gyakornokot tiszteletbeli szolgabíróvá, dr. Orosy Géza budapesti lakos gyakorló ügyvédet vármegyei tb. ügyész-szé, Lantos Pál tokaji, Wieland Andor és Nyeviczkey László saujhelyi lakos végzett joghallgatót a vármegye törvényhatóságához díjtalan köz. gyakornokká, Káti Péter aradi lakost a mezőlaborezi járás főszolgabírójához való beosztással járási irnokká kinevezte.

A szinnai járás főszolgabírójához kiségitő munkaerőül Vágó Gyula köz. gyakornokot kirendeltem, s Szilágyi István köz. gyakornokot, ki a bodrogközi szolgabírói hivatalhoz volt beosztva — központi szolgálattételre berendeltem.

Pataky Miklós Sátoraljaújhelyi rt. város főjegyzője nyugdíjazás iránti kérvényét beadta; ügykörének ellátásával a képv. testület által Rakmányi Jenő gazdasági tanácsos, az állásától felfüggesztett Bogay Béla köz. tanácsos teendőinek ellátásával helyettesítés útján Márton Elek adójegyző lett megbízva.

A szinnai főszolgabíró Stephán Béla kistárkányi körjegyzőt a cziróka-ófalú körjegyzői állásra helyettesítette, a kistárkányi körjegyzői állásra pedig a fegyelmi eljárás alatt álló Vámos József bodrogzsentesi s. jegyzőt helyettesítette a bodrogközi járás főszolgabírójára.

Kerényi László szinnai járási irnokot állásától felfüggesztettem.

Kivándorlás, közlekedésügy, közigazdaság, közegészségügy.

Amerikába kivándorolt összesen 277 egyén. Amerikából visszatért összesen 134 egyén. Az elmúlt hó folyamán 171 utlevél iránti kérelem érkezett be s ugyannyi utlevél állított ki.

Az adókirovési munkálatok folyamatban vannak. A radi körjegyzőségbe az adókirovés miatt felmerült panaszok folytán kiségitő munkaerőül Sulovszky István bélyi s. jegyző rendeltetett ki.

Az állami törvényhatósági és községi utak általában jó állapotban vannak. Közlekedési akadályok sehol sem fordultak elő. A Helmecke paták cseleji hidépitésének ügye tárgyalás alatt áll.

FÖLDES

czipők

SÁTORALJAUJHELY,
Főtér, a Kossuth-szoborral szemben.

elismert

Divatos estélyi és báli czipőkben
nagy választék.

legjobbák.

Az őszi vetemények állása jó. A felső járásokban nagy takarmányhiány van, mely körülmény a szarvasmarha értékének tetemes csökkenését vonta maga után.

Az általános közegészségügyi állapot kedvezőtlen, amennyiben a vörheny sok helyen járványszerűen uralkodott. Szerencsén nagy vörhenyjárvány van a dacára a legszigorubb rendelkezéseknek, elkülönítéseknek, eddig 9 lakóházban állapított meg. Olaszliszván is még mindig terjedőben van a vörheny, január hónapban 16 újabb megbetegedés és 5 halálozás történt. Több más községben is vörheny megbetegedések fordultak elő.

Mután még a vármegye ügykezeléséről számolt be az alispán, részletes jelentést tett végül a homonnai zavarokról, melyeknek felfedezése oly nagy port vert fel. Az erről szóló jelentést, hogy végre a nagy közönség is tisztán láthasson ez ügyben, teljes egészében közöljük:

Az alispán a homonnai sikkasztásról.

A homonnai szolgabírói hivatalnál megállapított pénzkezelési hiány tárgyában a következőket jelentem:

Haraszthy Miklós járási főszolgabíró és Hericz Márton tb. főszolgabíró a kiküldött számvevő által megállapított pénzhiányt illetőleg kihallgattam és számvevői vizsgálati adatok alapján megállapítottam, hogy az elsikkasztott összeg ez idő szerint 3235 kor. 2 fillért tesz ki, melyből 159 kor. 40 fillér fedezetet találván a Kerényi László által állítólag elsikkasztott, de utóbb a sátoraljaujhelyi kir. adóhivatalba 1908. évi október hó 14. napján 292, 293. tétel sz. a. közig. letétben megtalált összegben, a hiány 3075 kor. 58 fill.

Ezen összegből 2767 kor. 8 fillért Kőrössy Sándor számvevő által irt és Hericz Márton tb. főszolgabíró által aláírt elismervény szerint Hericz Márton tb. főszolgabíró vett kezéhez, aki azt állítja s ezt tanukkal s azon köztudott ténynyel bizonyítja, hogy a pénzeket nyilvántartás és pénznaplóba leendő bevezetés, kiutalás és átutalás végett a hivatalban mindig Kőrössynek adták át, úgy ő is a hivatalos pénzt minden egyes esetben Kőrössy Sándor számvevőnek rövid uton átadta.

Deutsch Mór által hivatalos hirdetési díj címén befizetett 20 koronát Kőrössy vette át.

Megállapítottam továbbá, hogy ezen átvett pénzek s a nyilvántartásba, sem a pénznaplóba be nem vezetettek, az érdekelteknek azonban kiutaltattak, még mindig oly módon, hogy a büntetés pénzek naplójában az államkincstárt és a községeket illető büntetés pénzekből lett a megfelelő összeg clearing útján a szolgabíró átmeneti pénznaplója javára átutalva és kiutalva. Az államkincstár és községeknek tett kiutalás fogantatásának igazolására hamis okmányok csatoltattak. A többi 291 kor. 54 fillér elsikkasztott összeg hogy ki által vétetett fel, megállapítható nem volt, ezek iratai fel nem találhatók s naplózva sem lettek.

Megállapítottam végre, hogy egy a kihágási nyilvántartás és pénznaplót, mint az átmeneti pénznaplót Kőrössy vezette. A ki és átutalási értesítvények és elismervények Kőrössy Sándor sajátkezű irásai.

Miután dacára annak, hogy feltehető, miszerint Hericz Márton tb. főszolgabíró azon állítása, hogy a pénzeket ő mindig átadta Kőrössynek s hogy vak bizalmának következménye az át- és kiutalási értesítvények aláírása, a vizsgálat érdekében állónak tartottam, ha ezen esetleg nem is bűnös, de mindenesetre igen su-

lyos cselekményéért Hericz Márton tb. főszolgabíró állásától felfüggeszteni.

Az általam megbízott számvevő a homonnai szolgabírói hivatal pénzkezelését 1907, 1908, 1909 és 1910. évekről tüzetesen átvizsgálta. Az 1906, 1905 és 1904. évekről azonban csak azoknak a tételeknek vizsgálatára szorítkozhatott, amelyek az államkincstár és községeket illető büntetés pénzek kiutalására vonatkoznak, mert a központi postatakarékpénztár 1911. évi január hó 6-án szám nélkül közzölt távirati értesítése szerint ezen évek befizetési iratai már kiselejteztve lévén, a számla-kivonatok másolatait rendelkezésre nem boosáthatta. A mondott években az államkincstár és a községek részére tett utalások okmányilag igazolva vannak, 1907. évről 270 korona 6 fillér, a 129 korona kiutalás okmányolva nincsen, ez iránt a nyomozat még folyamatban van.

A vizsgálatot megbízott számvevő jelentése szerint a büntetés-pénzekből feltűnő sok körözés által lett leírásba hozva.

Amennyiben azonban az e tárgyban megejtett vizsgálat során beigazolást nyert, hogy a leírásba hozott tételek ügyiratainak mindegyike mellett elfekszik az illetékes községi előjáróság részéről kiállított s a bevehetelenséget igazoló szabályszerű nemleges zálogolási adat, továbbá előjáróság jelentése arról, hogy a kérdéses elítéltek a körözés közzétételétől számított 1 év után, tehát a törlés elrendelése idejében is, vagy ismeretlen helyen tartózkodnak, vagy Amerikában — ez irányban a további vizsgálatot beszünttettem.

Kiterjesztettem azonban a vizsgálatot arra, hogy a 21538/908. számú véghatározattal a homonnai járásbeli községek szegény alapjai részére kiutalt 593 korona 27 fillér a községi bírák által aláírt, községi pecséttel ellátott s a körjegyző és Hericz Márton tb. főszolgabíró által láttamozott nyugtákra a homonnai m. kir. adóhivatal által kinek a kezéhez fizetett ki, mert a jelzett összeg a községek szegényalapjai javára be nem utaltatott, tehát ei lehetett sikkasztani.

A bizottság teljes egészében tudomásul vette az alispán jelentését, majd tárgysorozatban kívül dr. Molnár Béla szólalt fel, hogy egy utolsó reflexiót fűzzön

a homonnai kirendeltség

sokat tárgyalt ügyéhez. Szükségesnek tartja, — mondotta dr. Molnár Béla, — hogy még egyszer felszólaljon ez ügyben, mert olyan rendkívüli dolog történt, amire még 25 év óta nem volt példa, hogy tudniillik egy referens, akinek előterjesztését a bizottság nem fogadta el, ezért hirtálpilag megtámadta a bizottságot. Nem akar ezekkel a támadásokkal polemizálni, furcsa is volna, csupán annyit tart szükségesnek kijelenteni, hogy a bizottság választott tagjait sokkal régiebb kötelek fűzi a vármegyéhez, mint egy miniszteriumi kinevezés esélye s ezek a tagok felelősséggel tartoznak ideküldőkkel szemben oly irányban, hogy a törvény keretein belül megvédjek az ő anyagi teherbíráskat. Szóló különben abból, hogy már nincs szerencséje itt tisztelhetni a homonnai kirendeltség vezetőjét, azt látja, hogy a miniszterium nem tervez gyökeres változtatást Zemplén vármegye tanügyi viszonyaiban. Ezt most hálasan tudomásul veszi. (Általános helyeslés.)

A bizottság ezzel egyhangulag napirendre tért a dolog felett, annál is inkább, mert a bizottsági tagok előtt köztudomású volt, hogy a miniszter leiratilag tiltotta meg Győrffy József segédtanfelügyelőnek, hogy a közigazgatási bizottság ülésein ezután megjelenjenek.

Eskütétel, apróbb ügyek.

Gróf Széchenyi Ernő, Fejes István, Matolai Etele, dr. Molnár Béla és Nagy Barna letették az esküt, mint egyes albizottságokba egy régebbi ülésen megválasztott tagok. Majd a szakelődök havi jelentései következtek, melyekben ezuttal kevés érdekes adat kelthetett figyelmet.

Eisenmann Oszkár pénzügyigazgató jelentése szerint: az egyenesadó befizetése e hónapban az előzőhöz képest mintegy 6000 koronával emelkedett s 31 ezer koronával emelkedtek a jogilletékek is. Ellenben mintegy 10 ezer korona csökkenést mutatnak a bélyegilletékek, míg a többi tételekben jelentéktelen változások mutatkoznak. Dr. Löcherer Lőrinc a közegészségügy állapotáról beszélt, mely e hónapban a vörheny járványok miatt rosszabb volt. Ugyancsak dr. Löcherer indítványára kinondta a bizottság, hogy jelentést kér Sátoraljaujhely város előjáróságától, miért nem látja el kellően a város magasabb fekvő részeit vízzel. A kir. tanfelügyelő s az államépítészeti hivatal tönökének referádái után az ülés 12 órakor végződött.

Hiányok a felső-kereskedelmiben.

Nincs helyiség; nincs költségvetés; nem fizetik az igazgatót; nem törődnek semmivel.

Az igazgató lemondása.

A felső-kereskedelmi iskola bizottsága szombatban, e hó 10-én ülést tartott, hogy a város igazi *mostoha gyermekének* a felső-kereskedelminek szomorú ügyeivel foglalkozzék. Ezen az ülésen szóba kerültek azok a megdöbbentő dolgok, amelyekből kitűnik, hogy a képviselőtestület ennek a kulturintézménynek sorsát milyen könnyelműséggel kezeli. A színházkérdés, a Diana-fürdő s több más diszes ügy mellett az a mód a város legujabb szegényfoltja, amely módou a képviselőtestület ezzel a kérdéssel foglalkozik.

Valóban megérdemelte a város azt az erkölcsi megszégyenítést, a melyben a szombati ülésen részesült s helyesen gyejezte meg a bizottság egyik tagja, Beregszászy István kir. tanfelügyelő, hogy ezt az arculespást, — az igazgató lemondását, — talán még Ujhely sem viselheti el könnyedén.

Egy ember, aki idejött tudással, szakértelemmel, energiával és tele munkakedvvel, hogy szívnonalra emelje a város iskoláját, most csupán azon könyörög, hogy eresszük el, hagyjuk őt menekülni ebből az anarchiából, ebből a züllött állapotból, melyet a képviselőtestület akadékoskodása teremtett.

A bizottság ülésén hajmeresztő dolgokat mondott el az igazgató az iskola állapotáról.

1. Bár az iskola túlnépes, úgy hogy parallel osztály felállítása vált szükségessé, jövőre a II. évfolyamot is meg kell nyitni, mégis megfelelő helyisége még mindig nincs. A környék lakói is panaszkodnak, hogy szünórákban az ifjuság természetes zajongása rendkívül kellemetlen nekik. Jövőre már szertárok is kellenek stb., úgy hogy az állapot tarthatatlan lesz.

2. Az iskolának nincs költségvetése, így az igazgató egyes halaszthatatlan fizetésekét kénytelen volt a tandijakból teljesíteni s ép emiatt a tandijakat nem is utalhatta be a város pénztárába. Továbbá a tandijakból öt törvény szerint megillető per-

centeket, melyek az adminisztrációért járnak neki, nem kapja. De nem kapta meg már egy félév óta átköltözési költségeit sem.

3. A képviselőtestület az igazgatónak a törvény keretein belül hozott javaslatait figyelemre sem méltatja. Mindezekből azt látja, hogy a város az iskolával nem törődik, másrészt felelőssége tudatában ily körülmények között az iskola zavartalan fejlődését biztosítottak nem találja s ezért kéri a *felügyelő bizottságot*, hogy őt állásától mentse fel.

Beregszászy István, dr. Hornyay Béla, Alexander Vilmos és Farkas Andor szólottak a tárgyhöz; mindannyian elismerték, hogy az állapot türethetelen, azonban kapacitáltak az igazgatót, hogy várjon még elhatározó lépésével, amennyiben remélik, hogy a képviselőtestület jobb belátásra tér s szanálja az ügyeket.

Végül is abban állapodott meg a bizottság, hogy a szerdai képviselőtestületi közgyűlés elvé teszi az egész kérdést.

A mai közgyűlésen áll tehát, hogy végre megnyugtató intézkedéseket tegyen; olyan intézkedéseket, amelyek biztosítják az iskola zavartalan fejlődését. Mégis csak hallatlan volna, hogy mikor a város ugyszólván erőszakkal, a legnagyobb küzdelemmel vitva ki, hogy kereskedelmi iskolája legyen, akkor most ez az iskola teljesen tőakremenjen. Sokat láttunk már Ujhelyben, de ilyesminek talán még itt sem szabad megtörténnie.

A bizottsági ülés végén egyébként Debreczeni igazgató jelentette, hogy az intézetnek jelenleg 50 rendez és 3 magántanulója van. Nehány tandijmentességi ügyet is elintézték, így Kovács Mariska magántanuló féltandijmentességet kapott, Schermer Hermann pedig egész tandijmentes lett. Féltandijmentességben részesült még három városi tisztviselő jól tanuló fia. Végül a bizottság elfogadta a polgármester abbeli jelentését, hogy legközelebb Budapestről olcsó iskolapadokat fog — darabonként 1 koronáért — beszerezni.

Sziklaomlás.

Ismét megmozdult a föld a Felső-Zsolyomkán.

Egy házaspár halálos szerencsétlensége.

— febr. 14.

A vasárnapra virradó éjjelen ismét megmozdult a föld a Zsolyomkán. Nem az első eset ez, hiszen egy évvel ezelőtt is hatalmas földcsuszamlás volt a közeli bányában, a mostani sziklaomlás azonban, sajnos, olyan helyen történt, ahol a kiugró szikla alatt lakóház állott. Természetes, hogy a lezuhanó rettenetes sulyu szikla, mint egy diót, úgy roppantotta össze az alatta álló nyomoruságos házikót s halálra zúzta a benne alvókat. Egy szegény ács munkás, az 54 éves *Domenyik János* és felesége laktak a viskóban. Mindkettőjüket nyomban megölte a lezuhanó sziklatömeg. A borzalmas szerencsétlenségről a következő tudósításunk számol be:

Vasárnapra virradó éjszaka 1 órakor hatalmas ropogásra ébredtek a környéken lakók. Sokan ki is mentek a zaj okát megtudni, de a sötétben és ködben semmit sem láttak. Megnyugodva azzal a hittel tértek ismét nyugovóra, hogy a közeli bányában történt mindennapos földszakadás. Reggel tárult azután eléjük a szerencsétlenség a maga megdöb-

Sátoraljaujhely

HUNGARIA

Széchenyi-tér 6. sz. a rk. templom mellett.

vegytisztító- és gőzmosó.

Tisztításra elfogad mindennemű béli és alkalmi ruhákat, butorszöveteket.

Gallérok, kezelők kristály fehér tisztítása.

Vasalások 1 órán belül.

bentő valóságában. A házfőlé kinyuló, mintegy 30—40 métermázsás szikla-tömb lezuhant és keresztülvágta a háztetőt és padlást, az alvókra esett. A gyorsan előhívott rendőrök és tűzoltók, valamint a szomszédok hozzá kezdtek a mentéshez, a romok el-takarításához. Elsősorban az asszonyt sikerült napfényre hozni. Az asszony az ablak mellett padkán feküdt és a szerencsétlenség pillanatában az ablakon át akart menekülni, de a rázuhanó mestergerenda és kőtörmelék agyonnyomták, mielőtt az ablakon kiugorhatott volna.

Sokkal nehezebben ment a férfi holttestének megtalálása. Az egész, mintegy 30 mázsányi kőtömeg rázuhanat a szerencsétlen emberre. A segítségül hívott bányászok végre is dinamittal voltak kénytelenek a főléje tornyosult sziklákat eltávolítani. Még így is csak délután 3 óra tájban juttottak hozzá a teljesen összezu-zott holttestéhez.

A szerencsétlenség közvetlen okát igen nehéz volna megállapítani. A sziklás hegység anyagában itt-ott erek húzódnak keresztül s ezeknél az erek-nél a hegyet alkotó szikladarabokat lassan-lassan szétmállasztja az esőzés, a víz beszívargása. Minden illetékes tényező megegyezően úgy vélekedik, hogy hasonló szerencsétlenségeket csak radikális intézkedésekkel lehetne biztosan megelőzni; ha az egész Felső-Zsolyomkát kilakoltatnák. Eze-ken a helyeken nem volna szabad semmiféle épületnek állnia. Viszont természetesen nagy nehézséget okoz egy ily radikális intézkedésnek máról-holnapra való keresztül vitele; de remélhető, hogy a mostani szeren-csétlenség következtében fokozatosan mégis keresztül viszik azt, hogy a legveszélyeztetett pontok sürgősen kiürüljenek s a veszedelmes vidék utóbb teljesen megszűnjék lakások helyéül szolgálni.

HIREK.

Dókus Gyuláné emléke.

A Dókus Gyuláné alapítvány ügyében ismét jelentős haladásról számolhatunk be; egy olyan momen-tumról, amely hivatva van arra, hogy ismét erős lökést adjon a nemes célra megindult mozgalomnak. A sátoralja-ujhelyi lelkes ifjúság ugyanis, áthatva a kegyeletes cél fontosságától, elha-tározta, hogy a Dókus Gyuláné alapítvány javára március hó 9-én a városi színházban hangversenyyel, élőképkel egybekötött nagyszabású táncvigalmat rendez. Az estély agilis rendezése rendkívüli buzgalommal fáradozik az előkészületeken, úgy hogy az estély valóban a legfényesebbek egyikének ígérkezik.

A lapunkhoz legujabban beérke-zett adományok a következők:

Özv. dr. Rosenthal Sándorné	—	30 kor.
Bessenyei István r. k. apát plebános	—	20 kor.
Juhász Jenőné	—	15 kor.
Dongó Gy. Gézáné	—	10 kor.
Mandél Ignác vm. tisztviselő és neje	—	10 kor.
Herman Géza	—	5 kor.

Mai gyűjtésünk tehát 90 koronát tesz ki, mihez hozzáadva az eddigi 1002 koronát, az alap jelenlegi ösz-szege 1092 korona.

— **Személyi hír.** *Meczner Gyula* főispán pár heti tartózkodásra f. hó 11-én Abbáziába utazott.

— **Megbízás.** A kultuszminiszter a sátoraljaújhelyi városi kereskedelmi iskolának a miniszterium képviselő-tében való felügyeletével dr. *Sugár Ignác*ot, az Országos Kereskedelmi és Ipari szakoktatási tanács tagját bízza meg. Dr. *Sugár* valószínűleg már közelebből látogatást tesz az újhelyi kereskedelmiben.

— **Tanügyi kinevezések.** A kul-tuszminiszter *Debreczeni Aront*, a miskolci felső-kereskedelmi iskola tanárát, aki szeptember óta az újhelyi kereskedelmi igazgatója, továbbá *Berkovics N. Ignác* homonnai felső-ke-reskedelmi iskolai tanárt a VIII. fize-tési osztályba nevezte ki.

— **Felolvasás a Kazinczy-körben.** Azt a nagy hangversenyt egy héttel megelőzőleg, amelyen *Thomán István*, *Jászay Mari* és más ilyen nagyságok működnek közre, egy kisebb szabású, de azért szintén igen érdekes Ka-zinczy-köri estély fogja megelőzni. — Mint értesülünk ugyanis, most vasár-nap este 6 órakor *Malonyay Dezső*, a Budapesti Hírlap kitűnő munkatársa neves szépirodalmi és művé-szettörténeti író fog felolvasást tar-tani. Az érdekes estélyre felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Jubiláló elnökő.** A gálszécsi izr. ögegyet vasárnap ünnepelte dr. *Schwarz Ignác*né elnökő eredmény-dus működésének 25 éves jubileumát. A jubiléus tiszteletére diszközgyűlést rendeztek, amelyen, többek között dr. *Molnár Béla* orsz. képviselő, miot gróf *Eszterházy Mór*icz védnök meg-bizottja mondott magas nivóju, spon-tán elismerést tartalmazó üdvözlő be-szédet. Este sikerült hangverseny volt, melyen dr. *Kasztner*, *Friseh Heiman*, *Székely Lajos*, stb. szere-peltek egyes számokkal.

— **A szabad liceumból.** Szűknek bizonyult a közönség befogadására a főgimnázium előadó terme a vasár-napi előadáson, melyen *Szalai József* tartott Debreczenről vetített képekkel előadást. Örömmel látjuk, hogy e tiszteletreméltó célu kulturegyesület egyre nagyobb teret hódít közönsé-günk körében és valóban, ha a hall-gatószám száma ily nagy mértékben növekedik, kénytelen lesz a vezetősé-g tágasabb, megfelelőbb helyiségről gondoskodni. Az előadás folyamán sorra megjelentek előttünk a „kál-vinista Róma” középületei, környéke, szórakozó és kiránduló helyei, élvezettel hallgattuk a hozzájuk fűződő történelmi, architekturai és népismei magyarázatokat.

— **A város parlamentjéből.** A képviselőtestület ma, szerdán d. u. 3 órakor kezdődő közgyűlést tartott, melynek főbb tárgyai ezek voltak:

A tanács javaslata a közvilági-tás tárgyában. Az általános esatorná-zás terveinek s költségvetésének tár-gyalása. A felsőkereskedelmi iskola igazgató bizottságának üléséről fel-vett jegyzőkönyv bemutatása. Zem-plén vármegye közigazgatási bizott-ságának véghatározata *Bogyay Béla* köz. tanácsos fegyelmi ügyében. A legtöbb adót fizetők 1912. évi név-jegyzékének tárgyalása. Az igazoló választmány határozata *Guttman Ar-min* képviselőtestületi tagsága ügyé-ben. Törvényhatósági bizottsági ha-tározat a vámbér összeg leszállítása tárgyában. Pénzügyi bizottság javas-lata *Arnótfalvy Emil* pénztárnok biz-tositékának kiutalásáról. Törvényha-tósági bizottsági határozatok 5% os iskola adók törlése tárgyában. Az adóügyosztály vezetőjének előterjesz-tése kisegítő munkaerő alkalmazása iránt. Villanygyár felebbezése a ta-nács birságot megszabó határozata ellen. A tűzoltó parancsnok kérelme hivatali címének megváltoztatása iránt. Törvényhatósági bizottsági határozat a *Kiss Ödön*nel kötött adás-vevési szerződés jóváhagyása tárgyában. A vízmű január havi állapotáról szóló mérnöki jelentés. Illetőségi és a köz-gyűlés napjáiig beérkezendő ügyek.

A közgyűlésről jövő számunkban adunk részletes tudósítást.

— **Egy volt zempléni nagybérlő tragikus halála.** Mint a fővárosi la-pok jelentették, *Montecarlóban* a já-tékasztalnál szívizélhűdés ért egy magyar embert, *Klein Nándor* dus-gazdag, milliomos magánzó. A tra-gikus eset bennünket, zemplénieket közelebből érdekel, amennyiben *Klein Nándor*t vármegyénk közönsége jól ismeri. Sokáig itt élt közöttünk, Csör-gőn birt nagybérlő és megyebizott-sági tag is volt. Utóbb elköltözött, Ungmegyében vett birtokot, majd ezt is eladta s azóta nagy vagyonából élt s többnyire külföldön utazgatott.

— **Az újhelyi állatorvosi állás.** A vármegye alispánja most hirdette meg a pályázatot az újhelyi állator-

vosi állásra. E tisztséget jelenleg he-lyettesi minőségben *Göndör Hermann* állatorvos látta el, kinek megválasz-tása teljesen bizonyosra vehető. Va-lószínű, hogy ellenjelöltje sem lesz, de ha lenne is, megválasztása két-ségtelen, mert hiszen mindenki igá-zán képzett, szorgalmas, elsőrangú munkaerőnek ismeri.

— **A szerencsi végrehajtó sik-kasztása.** Országszerte feltűnést ke-itett az a hír, mely vasárnap pattant ki s melyről már a fővárosi lapok röviden beszámoltak: hogy *Markovits Sándor* szerencsi járásbírói végre-hajtó sikkasztott és megszökött. Az ügy részleteiről a következőket jelent-hetjük: Az elmúlt január hó 30-án *Markovits Monokon* tartott árverést *Sebő Sándornál* a *Dienes B.* buda-pesti cég javára. Az árverésen 2779 korona készpénz folyt be, ezt *Marko-vits* nem adta át a cég képviselőjé-nek *Tauber Nándornak*, hanem azt mondta, hogy bírói letébe helyezi. Az árverési jegyzőkönyvet *Tauberrel* aláíratta s aztán utólag belehamisi-totta abba, hogy a 2779 koronát *Tau-bernek* kiadta. Rögtön másnap 4 heti szabadságot kért s elutazott. A buda-pesti cég február 8-án jött rá a sik-kasztásra, amikor a szerencsi járás-bíróstól az árverésről szóló értesítést megkapta. Nyomban leküldte képviselőjét, aki *Szerencsen Rom-bauer Edgár* vezető járásbírónál, majd *Újhelyben* az ügyészségnél feljelen-tést tett. Csakhamar nyilvánvalóvá lett, hogy *Markovits* megszökött. Most körözik, de eddig eredménytelenül. — *Markovits* régebb ideje nagy lábon élt s bár szép jövedelme volt, nyo-mott anyagi viszonyok közé került. Minden héten bejárt *Miskolcra*, ahol szeretőt tartott és sokat költött, ez tette tönkre.

— **Műkedvelői előadás.** A sátor-aljaújhelyi *Keresztény sz. munkás-egyesület* 1912. évi február 18-án, farsang vasárnapján a „Városi szin-házban” műkedvelői színelőadással egybekötött jótékonycélu zártkörű táncmulatságot rendez. Szinre kerül a „*Felhő Klári*” című híres népszimű.

— **25 éves papi és házassági ün-nepély.** Szép ünnepély folyt le f. hó 8-án *Komlóskán*, hol a község lelki-pásztora, *Kerekes Antal* gör. kath. lelkész ünnepelte 25 éves papi és ezüst menyegzőjét a község és a vi-déki intelligencia részvételével. 10 órakor kezdődött a sz. mise a ju-biláns és *Zapotoczky Constantin* es-peres közreműködésével. Az esperes szép és megható alkalmi sz. beszé-det tartott, majd a jubiléant és neje. a 25 éves évforduló alkalmából újra egyházi áldásban részesítette és meg-eskettette. A szép ünnepély után ban-ket volt.

— **Egy zempléni aviatikus szen-zációs találmányai.** Hirt adtunk már arról az eredeti repülőgépről, melyet *Bajtay Ernő* épít *Legyesbényén*, *Sze-renestől* jó fél órányira van a hang-gár, amelyben a repülőgép már csak-nem teljesen — zen áll. Csak a vá-szonboríték meg a motor hiányzik, a melyet a diósgyőri állami vasgyár készít. — A repülőgép konstrukciója teljesen eredeti és az eddigi típusok-kal szemben nagy haladást jelent az aviatikában. Egészen acélszevekből készült, sem fa, sem alumínium al-katrész nincs rajta és semmiben sem hasonlít a mai törékeny játékszer-ekhez, amelyeket az első hevesebb szél-roham felfordít. Tartófelülete körül-belül 72 négyzetméter, a súlypontja egészen lent van, a közepén, két mé-ternyire a tartófelület szintje alatt, úgy hogy már magában ez az elren-dezés is csaknem kizárja a felborulás veszélyét. Szenzációs ujtása a gép-nek, hogy egysúlyának biztosításá-ról egy teljesen eredeti és szeniálisan megkonstruált önműködő stabilizátor gondoskodik, mely a motor-tengelyre van szerelve s minden szélrohamot azonnal kivéd. A 100 lóerős motor, mely szintén eredeti találmánya *Baj-taynak*, explóziós forgó-motor könyök-tengely nélkül és vízűtéssel együtt

135 kilogrammot nyom; járása oly esőndes és egyenletes, mint a turbi-náé s percenként 1200 fordulással fogja hajtani a repülőgép két légcsa-varját. *Oka Simon*, a diósgyőri állami vasgyárak első főmérnöke, akinek felügyelete és vezetése mellett készült a motor, a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott erről az első magyar mo-torról, amelynek fényes jövőt jósol a motor-technikában.

— **Veszedelemben a cigánysor.** Van nekünk egy apró kis patakunk, a *Ronyva*, melyben jóformán egész nyáron át alig van víz. És ime, alig hogy megkezdődik a tavaszi olvadás, megnő a kis patak, kitor medréből és elöntéssel fenyegeti a szegény cigányo-kat, akik pedig, tudvalevőleg, épen nem nagy barátjai a víznek. Kedden reggel a két *Ronyva-ág* összefolyá-sánál lakó cigányok arra ébredtek, hogy körül vannak véve vízzel és csak óriási kerülőuton, a kisállomás felé tudnak kijutni a városba. A vá-góhid mellett ugyanis összetorlódtott a jég és felnyomta a vizet a partra. *Hasonió* veszedelem fenyegeti a *Rony-va* partján épült házak lakóit is. A jégzajlás több helyen hatalmas gáta-kat alkot és ma már annyira megnőtt a víz, hogy dinamittal kellett a gátakat szétrobantani, hogy a ko-molyabb veszedelemnek elejét vegyék, *Kérészy* főmérnök a tűzoltók segítsé-gével több órai munka árán tudta csak a jégtorlaszt szétbontani, úgy hogy a víz szabad folyást nyerve zu-dulhatott tovább medrében. A vesze-delem azonban még nincs végleg el-hárítva, mert a hegyeken még csak ezután kezdődik az olvadás, ami újabb nagy víz- és jégtömeg érkezé-sét jelent.

— **Vasúti tolvajok.** Újabbab a vasuton egymást érik a lopások. Hol a posta, hol a vasutasok pénzeszek-renye, zsákja tűnik el, hol egy-egy utas sir a tárcája után, melyet va-lami szemfüles utazó zsebtolvaj olló-zott ki a felöltőből. A tegnapi reg-gel *Budapestről* érkező vonaton is csinos kis vasuti lopás történt. Az enyvesköz ismeretlen elcsipte *Lówy Izidor* királyhelmezi kereskedő tár-cáját, melyben 130 kor. készpénz, egy 500 kor. kiállított takarékbetét-könyv, iparigazolvány, szerződs stb. volt. Sőt valószínűleg ugyanaz a tol-vaj emelte ki *Klein Mór* kereskedő tárcáját is, melyet azonban — nem lévén benne iratoknál egyéb — el-dobott.

— **Választás.** A sátoraljaújhelyi *Keresztény sz. munkásegyesület* f. hó 11-én választotta meg vezetőjét. Javélnökök: dr. *Ambrózy Agoston* dr. *Chudovszky Mór*icz, *Bessenyei István* apát plebánost, Elnökök: *Guba Pál* piarista tanárt. Ügyvezető elnökek: *Főző József*, *Hericz Sándor*. Alelnö-kökké: *Zsihovics Bertalan*, *Zubay György*. Titkárokká: *Gyüre István*, ifj. *Bodnár János*. Jegyzőkké: *Mu-sinszky Mihály*, *Timár Sándor*. Pénz-tárnokokká: *Pálffy János*, *Bartizek László*. Ellenőrokké: id. *Begala An-drás*, *Sinka György*, *Szuhoza Mihály*. Számvizsgálókká: id. *Bodnár János*, *Melcher Károly*, *Pintér János*, *Ku-cséra János*, *Schwarz József*. Gond-noká: *Badari László*, *Lengyel István*. Háznagyá *Czimbala Ferenc* és könyv-tárnokká *Göncey Antalt*. Temetkezési bizottság: *Bartizek László*, *Szuhoza Mihály*, *Drotár András*. Közművelő-dési bizottság: *Guba Pál*, *Gondki-evics F.*, ifj. *Bodnár János* és még 30 nő és férfi tag, és végül a választ-mányba 21 tagot választottak be.

— **A Nagyszébeni Földhitelintézet** dacára a mostani rossz pénzüviszonyo-knak most is a régi 4¹/₂% kamat ala-pon nyújt törlesztéses jelzálog köl-csönöket földbirtokra, házra és épít-kezések megbízásokat elfogad *Sátor-aljaújhely Fő-tér 18. Szent-Györgyi és Keleti* cég.

Felolvasó szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**
Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**
Laptulajdonos: **Ehler Gyula.**

Faeladási hirdetemény.

A leleszi erdőgondnokság részéről közhírré tétetik, hogy a jászóvári Prépostság tulajdonát képező és a leleszi erdőgondnokság kezelésében levő, Kapos község határában fekvő, Kapos erdőségben 306 darab fenálló, vastag méretű tölgyfa — mely becslés szerint 350 tömörköbméter műfát és 650 ürköbméter tűzifát tartalmaz — 1912. évi február 27-én délelőtt 11 órakor a leleszi erdőgondnokság helyiségében nyilvános árverésen el fog adatni.

Jelzett fának becseréteke 16,000 korona, mely egyszerűségi kikiáltási ár is. — A becserének 10%-a bánatpénzül az árverést vezető kezébe leteendő. Nevezett erdőrész a Latorcza mentén, Ung megyében van és Lelesz, valamint Kapos községtől mintegy 10 km. távolságban fekszik.

Kellően felszerelt és az árverés megkezdése előtt benyújtott zárt írásbeli ajánlatok is elfogadtnak.

Lelesz (Zemplén m.), 1912. febr. 8.

Allender Frigyes
erdőmérnök, főerdész.

Szám: 109/1912.

Zemplén vármegye közig. bizottságától.

TÁRGY: A felsőmagyarországi cukoripar részvénytársaság által a m. kir. államvasutak Bodrogszerdahely állomásából kiágazólag építeni tervezett gazdasági vasut-hálózat céljaira Luka község határában elfoglalandó területekre a kisajátítási eljárás engedélyezése.

Hirdetemény.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur múlt évi december hó 30-án 69370/1911. szám alatt fenti tárgyban kelt intézkedésével a kisajátítási eljárás megtartását az 1881. évi XLI. t. cz. 33—40. §-al értelmében elrendelvé, a leküldött kisajátítási terv és összeírás 5—5 példányát folyó évi február hó 18-tól f. évi márczius hó 3-ik napjáig 15 napi közszemlére Luka község házában kitétetni rendelem s e végett a kisajátítási terv és összeírás 5—5 példányát a sárospataki járás főszolgabirójának kiadom.

A kisajátítási eljárás határidejéül a folyó évi márczius hó 4. (négy) napjának d. e. 9 óráját Luka község házához és onnan a helyszínére kitűzöm.

A kisajátítási eljárás foganatosítása céljából Thuránszky László vármegyei főjegyző közig. bizottsági tag elnöklete alatt: dr. Szirmay István vármegyei t. főügyész közig. bizottsági tag, Diószeghy Pál tvhi bizottsági tag és Lehoczky Ödön vármegyei irnok bizottsági jegyzőből álló bizottságot kiküldöm.

A sárospataki járás főszolgabiróját felhívom, hogy ezen eljárásou jelenjen meg és hogy a kisajátítási terv és összeírásnak közszemlére való kitételét és ennek kihirdetését igazoló községi bizonylatot, nemkülömben az érdekelteknek kézbesített hirdetemények vétiveit az eljárás alkalmával az eljárás vezetésével megbízott bizottsági elnöknek mutassa be.

Az érdekelteket figyelmeztetem, hogy a kisajátítási terv és összeírás elleni esetleges észrevételeiket az eljárási határnapig írásban, vagy az eljárás során szóbelileg adhatják elő és hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelenne meg.

Miről Thuránszky László vármegyei főjegyző bizottsági elnököt, dr. Szirmay István vármegyei t. főügyészt, Diószeghy Pál tvhi biz. tag, bizottsági tagokat, a kisajátítási terv és összeírások 5—5 példányának kiadásával a sárospataki járás főszolgabiróját, ennek útján a Felsőmagyarországi cukoripar részvénytársaságot (Budapest, V., Dorottya-utca 6.), Luka község elöljáróságát, továbbá a kisajátítási összeírásban kiténtetett összes érdekelteket és végül a többi iratok kiadásával Lehoczky Ödön bizottsági jegyzőt értesitem.

Sátorajauhely, 1912. évi február hó 7.

Meczner Gyula

főispán,
mint a közig. bizottság elnöke.

Báró Sennyey Géza ur ömértósága csörgői uradalmában 50 darab tehén utáni tejtermelés 1913. évre tejbérlőnek kiadandó, a tejbérlő megfelelő lakást kap.

Továbbá az uradalomban választott Yorskieri malaczkok vannak eladók, kilója 2 korona.

A bérelni vagy venni szándékozók forduljanak az uradalmi intézőséghez Csörgőre.

Eladó gőzcséplőgépek.

Bérletem megszűnése folytán eladok egy Magyar államvasutak gépgyárában készült 10 lóerejű és egy 8 lóerejű

cséplőgarnitúrát

szalmakazalozókkal és tűzfeccskendővel. Teljesen üzemképes, mind-egyikhez külön javításhoz való szerszámmal. Mindkettő 1910-ben lett nyomatva.

Bővebb felvilágosítást ad alólírott tulajdonos Sátorajauhelyben, Szécheny-tér 23.

Gutman Mór.

Hirdetemény.

A Közgazdasági Bank Részvénytársaság sárospataki cég igazgatósága közhírré teszi, hogy igazgatósági határozat alapján a jegyzett részvények hátralévő 50%-a befizetésének határideje 1912. április hó 15-én lejár, mi-ért is ez uton felhívja a t. részvényeseket, hogy jegyzett részvényeik után meg be nem fizetett hátralékos összeget a fent jelzett időpontig annál is inkább befizetni sziveskedjenek, mert ellenesetben a kereskedelmi törvény és az alapszabályokban foglalt rendelkezések szerint a befizetést elmulasztó részvényes igénye megszűntnek fog nyilvánítani s részvénye az alapszabályok értelmében megsemmisítettik.

Sárospatak, 1912. február 3.

Igazgatóság.

Kiadó lakás.

A Főutcán, Zinner Henrik házában egy udvari lakás, mely 4 szoba és mellékhelyiségekből áll, vízvezeték és villany bevezetve, május 1-től kiadó.

A legutóbbi időben az

Uradalmi polenai viz

üvegeihez és címkéivel a meg-tévesztésig hű utánzatu nem természetes, hanem telített viz „Polenai“ elnevezés alatt kerül forgalomba!

Figyelmeztetni kívánjuk fogyasztó közönségünket, miszerint csakis az

Uradalmi polenai

felirattal ellátott üvegek tartalmaznak a természetes és általánosan kedvelt polenai ásványvizet, míg eltérő címkéjű üveget — mint nem valódi Uradalmi polenait — visz-szautasítani sziveskedjenek.

Vezérképviselőt és raktár:

Berkovits Hani kereskedőnél

Sátorajauhely (Vöröskör épület.)

Vetési czélokra

kiváló minőségben, jutányos árban szolgálók
államilag ólomzárolt

lóhere és lucerna magvakkal

árpával és bükkönnyel.

Grünbaum Simon,

Sátorajauhely

Kazinczy-utca 11. szám.